

วิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดสงขลา

Factors Affecting the Conduction of Research of Instructors in Higher Education Institutions, Songkhla Province

ปัญญา ชูช่วย¹ และ น้ำฝน พลอยนิลเพชร²

Punja Chuchuy¹ and Namfon Ployninpet²

¹คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

²สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยและเปรียบเทียบปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งทางด้านการบริหาร ประสบการณ์ในการสอน และจำนวนชั่วโมงในการสอน/สัปดาห์ และเพื่อวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดสงขลา จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนและการวิเคราะห์จำแนกปัจจัย ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับของปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดสงขลา ด้านประโยชน์หรือคุณค่าของการทำวิจัย ด้านครอบครัว/เพื่อนร่วมงาน ด้านความรู้ในการวิจัย และด้านผลตอบแทนในการทำวิจัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนระดับปัจจัยด้านนโยบายและการบริหารงานวิจัย ด้านพฤติกรรมกรรมการทำวิจัย ด้านแหล่งค้นคว้าวิจัย ในสถาบัน และด้านการบริหารงานจากแหล่งทุน มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง 2) การเปรียบเทียบระดับปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลาพบว่า อาจารย์ที่มีชั่วโมงในการสอนเฉลี่ย/สัปดาห์ต่างกัน และมีระดับการศึกษาและตำแหน่งทางวิชาการต่างกัน มีค่าเฉลี่ยปัจจัยในการทำวิจัยในภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนอาจารย์ที่มี เพศ สถานภาพ ตำแหน่งทางด้านการบริหาร และ ประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีค่าเฉลี่ยปัจจัยในการทำวิจัยในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ปัจจัย การทำวิจัยของอาจารย์ สถาบันอุดมศึกษา

Abstract

The objectives of this research were to investigate the level of factors affecting the conduction of research of instructors in higher education institutions, Songkhla Province; to compare the factors affecting the conduction of research of instructors as classified by gender, status, educational level, academic position, administrative position, teaching experience, and teaching hours per week; and to identify factors affecting the

success in conducting research of instructors in higher education institutions, Songkhla Province. The sample comprised 400 instructors in higher education institutions, Songkhla Province. The statistics employed to analyze the obtained data were the mean, standard deviation, t-test, one way ANOVA and discriminant analysis. The research findings were as follows: 1) The factors affecting the conduction of research of instructors in higher institutions, Songkhla Province, namely the benefits or values of research, families/colleagues, knowledge of conducting research, and remuneration for conducting research were rated at the high level; whereas policy and research administration, behaviors in conducting research, availability of resources, and management of the funding sources were rated at the moderate level. 2) The comparison of the level of factors affecting the conduction of research of instructors in higher institutions, Songkhla Province revealed that instructors with different teaching hours per week, educational level, and academic position had different overall mean scores in conducting research at the statistical significance level of .01 ; the instructors with different gender, status, administrative positions, and experience in teaching had no difference in the overall mean scores in conducting research.

Keywords: Factors, Instructors conducting research, Higher Education Institutions

บทนำ

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) กำหนดจุดเน้นในการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อให้อาจารย์มีความเชี่ยวชาญทั้งทางด้านการสอนและการวิจัย บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาไม่ได้มีหน้าที่ในการสอนเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีบทบาทภารกิจด้านการบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตามภารกิจของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา รวมถึงจะต้องมีความรู้และความเชี่ยวชาญในการทำวิจัยด้วย การทำวิจัยถือได้ว่าเป็นภารกิจที่สำคัญไม่น้อยไปกว่าภารกิจด้านอื่นๆ การทำวิจัยสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคน ชุมชน สังคม รวมถึงการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558)

สถาบันการศึกษาต่างๆ ได้มีการสนับสนุนส่งเสริมและผลักดันให้อาจารย์ผลิตผลงานวิจัยออกมาแตกต่างกัน เช่น ลดจำนวนชั่วโมงในการสอนของอาจารย์ การให้เงินรางวัลตอบแทนนอกเหนือจากเงินในการทำวิจัย การอบรมให้ความรู้ด้านการวิจัย เป็นต้น เพื่อให้อาจารย์เขียนข้อเสนอโครงการขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ การนำองค์ความรู้จากการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาคน ชุมชน สังคมและประเทศ การปรับตำแหน่งงานหรือขอปรับตำแหน่งทางวิชาการ และเพื่อเตรียมตัวสำหรับการประเมินภายในและการประเมินจากภายนอก

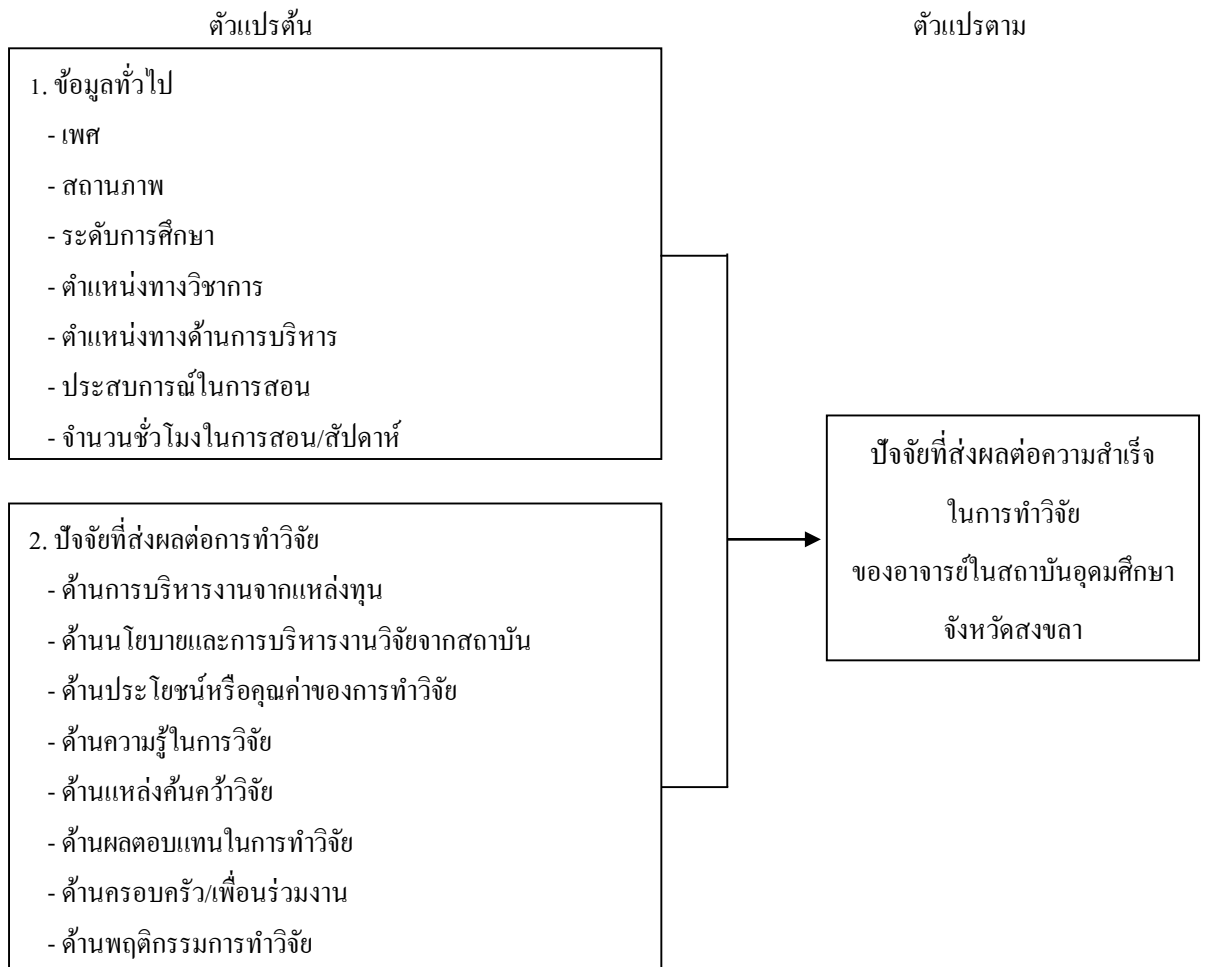
การขอทุนสนับสนุนในการทำวิจัยในแต่ละแหล่งทุน ในการดำเนินงานมีปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้องของทั้งปัจจัยภายใน เช่น ความรู้ความสามารถในการวิจัย มีภาระงานอื่นๆ ที่ต้องปฏิบัติ เป็นต้น และปัจจัยภายนอก เช่น ระยะเวลาในการเขียนข้อเสนอโครงการ ความยุ่งยากในการเสนอขอรับทุน เป็นต้น จากปัจจัยดังกล่าวนี้อาจทำให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดสงขลา เพื่อนำข้อมูลเสนอกับผู้บริหารแต่ละสถาบันในการส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัย

ในด้านต่างๆ เพื่อเพิ่มจำนวนนักวิจัยรุ่นใหม่ เพื่อเพิ่มศักยภาพในเรื่องวิจัยและเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการรองรับการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดสงขลาจำแนกตามเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งทางด้านการบริหาร ประสบการณ์ในการสอน และจำนวนชั่วโมงในการสอน/สัปดาห์
3. เพื่อวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดสงขลา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากร คือ อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลา ประกอบด้วยอาจารย์จากมหาวิทยาลัยทั้งหมด 5 สถาบัน ได้แก่ 1) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ 2) มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา 3) มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา 4) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา 5) มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จำนวนทั้งหมด 1,974 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนอาจารย์ในแต่ละสถาบัน

มหาวิทยาลัย	จำนวนอาจารย์ (คน)
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่	915
มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา	282
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	444
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา	112
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่	221
รวม	1,974

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ สุมิตล ว่องวานิชและนงลักษณ์ วิรัชชัย (2556) ซึ่งกล่าวไว้ว่า การกำหนดขนาดตัวอย่างในการวิเคราะห์จำแนกต้องใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 20 หน่วยต่อ 1 ตัวแปร ขนาดกลุ่มตัวอย่างรวมอย่างน้อย 100 คน โดยในงานวิจัยนี้กำหนดตัวแปรทั้งหมด 17 ตัวแปร ดังนั้นต้องกำหนดขนาดตัวอย่างไม่น้อยกว่า 340 คน ทั้งนี้เพื่อให้งานวิจัยมีความเชื่อถือ ผู้วิจัยจึงเก็บกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ดังตาราง 2

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถาบัน

มหาวิทยาลัย	จำนวนอาจารย์ (คน)
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่	185
มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา	57
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	90
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	23
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่	45
รวม	400

2. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 การสร้างเครื่องมือ

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมาสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) ประกอบด้วย เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งทางด้านการบริหาร และข้อคำถามแบบเติมคำ ประกอบด้วย ประสิทธิภาพในการสอน จำนวนชั่วโมงในการสอน/สัปดาห์

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัย เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดระดับความเป็นจริงเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ประเด็นคำถามมีความเป็นจริงร้อยละ 81 – 100

ระดับ 4 หมายถึง ประเด็นคำถามมีความเป็นจริงร้อยละ 61 – 80

ระดับ 3 หมายถึง ประเด็นคำถามมีความเป็นจริงร้อยละ 41 – 60

ระดับ 2 หมายถึง ประเด็นคำถามมีความเป็นจริงร้อยละ 21 – 40

ระดับ 1 หมายถึง ประเด็นคำถามมีความเป็นจริงร้อยละ 1 – 20

2.2 การหาคุณภาพเครื่องมือ โดยพิจารณาค่าดังต่อไปนี้

1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of consistency : IC) โดยการนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหาจำนวน 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามตั้งแต่ 0.66 – 1.00

2) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยนำแบบสอบถามที่ปรับแก้จากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกด้วยวิธีการหาความสัมพันธ์รายข้อกับภาพรวม โดยใช้สถิติค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ด้วยวิธีการของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment) มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .222 - .873

3) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach' s Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .922

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติต่างๆ ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

3.1 วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.2 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกรณี 2 กลุ่ม (t-test Independent) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม (One Way ANOVA)

3.3 วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ใช้สถิติเชิงอนุมาน คือ วิเคราะห์จำแนกปัจจัย (Discriminant Analysis)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาระดับปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่า ปัจจัยการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดสงขลา โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ 3.61 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านประโยชน์หรือคุณค่าของการทำวิจัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ 4.22 รองลงมาเป็นด้านครอบครัว/เพื่อนร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 ด้านความรู้ในการวิจัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 และด้านผลตอบแทนในการทำวิจัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ตามลำดับ ส่วนด้านนโยบายและการบริหารงานวิจัยจากสถาบัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 3.50 รองลงมาเป็นด้านพฤติกรรมการทำวิจัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 ด้านแหล่งค้นคว้าวิจัยในสถาบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 และด้านการบริหารงานจากแหล่งทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวม จำแนกตามตัวแปรเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งทางด้านการบริหาร ประสบการณ์ในการสอน และจำนวนชั่วโมงในการสอน พบว่า อาจารย์ที่มีชั่วโมงในการสอนเฉลี่ย/สัปดาห์ต่างกัน ค่าเฉลี่ยปัจจัยในการทำวิจัยแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และอาจารย์ที่มีระดับการศึกษาและตำแหน่งทางวิชาการต่างกันมีค่าเฉลี่ยปัจจัยในการทำวิจัยแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนอาจารย์ที่มี เพศ สถานภาพ ตำแหน่งทางด้านการบริหาร และประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีค่าเฉลี่ยปัจจัยในการทำวิจัยในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่า ตัวแปรเพศ (x_1) ตัวแปรระดับการศึกษา (x_3) ตำแหน่งทางวิชาการ (x_4) จำนวนชั่วโมงในการสอน (x_7) ความรู้ในการวิจัย (x_{11}) ตัวแปรแหล่งค้นคว้าวิจัยในสถาบัน (x_{12}) ผลตอบแทนในการทำวิจัย (x_{13}) และ พฤติกรรมการทำวิจัย (x_{15}) สามารถจำแนกการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีสมการจำแนกในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Z = -3.091 - .578(X_1) + 1.342(X_3) + .446(X_4) + .025(X_7) + .428(X_{11}) + .131(X_{12}) + .035(X_{13}) - .545(X_{15})$$

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลาพบว่า ปัจจัยด้านประโยชน์หรือคุณค่าของการทำวิจัย ด้านความรู้ในการวิจัย ด้านผลตอบแทนในการทำวิจัย และด้านครอบครัว/เพื่อนร่วมงาน เป็นปัจจัยในการทำวิจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดสงขลาเห็นว่า ปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการทำวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรารัตน์ ภูสีฤทธิ และคณะ (2558) ที่พบว่า ปัจจัยในการทำวิจัยในด้านทักษะในการทำวิจัยและด้านความรู้ในการทำวิจัยและด้านนโยบายของหน่วยงานมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิตา พิงสระน้อย (2556) ที่พบว่า ปัจจัยด้านทักษะการทำวิจัย โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากทางคณะมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรสายวิชาการให้มีความรู้และมีประสบการณ์ในการทำวิจัย แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของปรารณา อเนกปัญญากุล และ ศศิณิภา ศรีกัลยานิวัต (2557) ที่พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถ ด้านแรงจูงใจ

และด้านการสนับสนุนจากคณะแพทยศาสตร์ในการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากบุคลากรคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ ซึ่งเจ้าหน้าที่บางคนไม่มีความรู้ในการทำวิจัย และเนื่องจากบุคลากรมองว่าคนที่ทำงานวิจัยเป็นคนหาความทุกข์ใส่ตัว และมองว่าการอนุญาตให้ลาไปทำวิจัยโดยไม่นับวันลาและการนำผลงานวิจัยมาใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบและนโยบายการสนับสนุนการวิจัยยังไม่เป็นที่พอใจ ทั้งยังไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเจตน์ นาคเสวี และคณะ (2550) ที่พบว่า บุคลากรวิทยาลัยอิสลามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยในด้านความรู้และประสบการณ์ทำวิจัย บุคลากรเห็นด้วยในระดับปานกลาง เนื่องจากบุคลากรวิทยาลัยอิสลามถึงแม้ว่าอาจารย์จะสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทเป็นส่วนใหญ่ แต่ขาดความรู้และทักษะด้านระเบียบวิธีการวิจัย เพราะลักษณะเฉพาะขององค์ความรู้ของสาขาวิชาอิสลามจะเกี่ยวข้องกับความรู้ด้านวิจัยเอกสารเป็นส่วนใหญ่ อาจารย์จะขาดความรู้วิจัยเชิงปริมาณ และความรู้วิจัยเชิงคุณภาพ และปัจจัยด้านผลตอบแทนจากการทำวิจัย บุคลากรเห็นด้วยในระดับปานกลาง เนื่องจากมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้งานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของผลงานทางวิชาการที่บุคลากรสามารถนำมาขอตำแหน่งทางวิชาการได้อยู่แล้ว และยังกำหนดให้ผู้มีตำแหน่งทางวิชาการต้องมีผลงานวิจัย ซึ่งจะเป็นมาตรการเชิงบังคับโดยปริยาย และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติพร ดันติศรียานุ และคณะ (2548) ที่พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำวิจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บังคับบัญชาทุกระดับได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้บุคลากรทำงานวิจัย มีการกำหนดแนวทางการเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนอุดหนุนได้ตลอดปี มีการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานวิจัย มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรร่วมทำวิจัยกับหน่วยงานอื่นและมีการลดภาระงานด้านอื่น สำหรับบุคลากรที่กำลังทำงานวิจัยเพื่อให้ทำงานวิจัยอย่างเต็มความสามารถ ส่วนด้านแหล่งค้นคว้าวิจัยในสถาบัน ด้านพฤติกรรมการทำวิจัยและด้านการบริหารงานจากแหล่งทุนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องมาจากกลุ่มอาจารย์เห็นว่าการทำงานวิจัยมีประโยชน์และคุณค่าในการพัฒนาการเรียนการสอนและการพัฒนาสังคม แต่ส่วนใหญ่มีปัญหาเนื่องจากแหล่งทุนมีการกำหนดระยะเวลาในการเขียนข้อเสนอโครงการน้อย อีกทั้งยังขาดแหล่งค้นคว้าข้อมูลด้านการวิจัย และมีภาระงานอื่นๆ เช่น การเลี้ยงดูบุตรหลาน การเลี้ยงดูผู้สูงอายุ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเจตน์ นาคเสวี และคณะ (2550) ที่พบว่า ปัจจัยด้านนโยบายและการบริหารงานวิจัยและด้านแหล่งค้นคว้าข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยบุคลากรต้องการให้สถาบันจัดผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาโครงการวิจัยและขอให้มีโครงการพัฒนาทางการวิจัยแก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

การเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลา จำแนกตามตัวแปรตำแหน่งทางวิชาการพบว่า อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการให้ความเห็นว่า ปัจจัยด้านความรู้และพฤติกรรมในการทำวิจัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยมากกว่าอาจารย์ที่ไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ เนื่องจากอาจารย์ที่มีตำแหน่งจะต้องมีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี และจะต้องมีผลงานวิจัยและอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 9 ปี ให้ความเห็นว่าปัจจัยด้านแหล่งค้นคว้าวิจัยในสถาบันเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยมากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 9 ปี เนื่องจากอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 9 ปี ได้มองเห็น รับรู้ จากการปฏิบัติในสถาบันเป็นระยะเวลาานาน จากการทำวิจัยที่ผ่านมาทำให้ทราบว่าแหล่งค้นคว้าวิจัยในสถาบันมีไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัย รวมทั้งอุปกรณ์เครื่องมืออำนวยความสะดวก

ความสะดวกในการทำวิจัยยังมีไม่พอเพียงกับความต้องการ อีกทั้งสารสนเทศสนับสนุนการวิจัยยังไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกหรือใช้ค้นหาข้อมูลได้ยังไม่ครอบคลุมกับข้อมูลการวิจัยที่ต้องการ

การจำแนกปัจจัยในการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลาพบว่า ตัวแปรเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ จำนวนชั่วโมงในการสอน ความรู้ในการวิจัย แหล่งค้นคว้าวิจัยในสถาบัน ผลตอบแทนในการทำวิจัย และพฤติกรรมการทำวิจัยเป็นตัวแปรสำคัญในการทำวิจัย โดยตัวแปรทั้งหมดเป็นตัวแปรส่วนบุคคลที่ก่อให้เกิดผลในการวิจัย หากผู้วิจัยมีการศึกษาที่สูงก็ทำให้มีมุมมองของการวิจัยที่แตกต่างจากคนที่มีการศึกษาที่ต่ำกว่า นอกจากนี้ตำแหน่งทางวิชาการยังเป็นตัวกำหนดการทำวิจัยเนื่องมาจากผู้ที่มีตำแหน่งทางวิชาการต้องมีการรักษาสภาพของตำแหน่งทางวิชาการ โดยต้องทำวิจัย จำนวนชั่วโมงในการสอน ความรู้ในการวิจัย แหล่งค้นคว้าวิจัยในสถาบัน ผลตอบแทนในการทำวิจัย และพฤติกรรมการทำวิจัยยังเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดกลุ่มคนที่ทำวิจัยและไม่ทำวิจัยเนื่องมาจากคนที่มีการสอนน้อยจะมีเวลาว่างและสามารถทำวิจัยได้มากกว่าคนที่มีความรู้มากมีแหล่งข้อมูลเพียงพอย่อมทำให้เกิดการทำวิจัยมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ จิตติพร ตันติศรียานุ และคณะ (2548) ที่พบว่า ในการทำงานวิจัยของบุคลากรตัวบ่งชี้ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำวิจัย ได้แก่ บรรยากาศการวิจัย การสนับสนุนจากหน่วยงาน ความรู้เกี่ยวกับการวิจัย และสิ่งอำนวยความสะดวก และสอดคล้องกับ วรางคณา ผลประเสริฐ (2552) ได้กล่าวถึงประโยชน์ในการทำวิจัยว่า ช่วยกระตุ้นบุคคลให้มีเหตุผล รู้จักคิด และค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ เนื่องจากธรรมชาติของมนุษย์มีความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้อะไร เห็นเหตุผลและปรากฏการณ์ของสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้น จึงทำการวิจัยเพื่อค้นหาคำตอบ สิ่งใดที่พอรู้อยู่บ้างก็ทำให้รู้และเข้าใจดียิ่งขึ้น เป็นการเพิ่มพูนวิทยาการให้กว้างขวางลึกซึ้ง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเรื่อง วิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดสงขลา มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สถาบันควรลดจำนวนชั่วโมงในการสอนและการทำกิจกรรมอื่นๆ
2. สถาบันควรพัฒนาห้องสมุดให้มีตำราทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่ทันสมัย และครอบคลุมทุกสาขา
3. สถาบันควรจัดการส่งเสริมเพื่อให้อาจารย์ได้ทำวิจัยมากขึ้น เช่น จัดโครงการเพื่อนช่วยเพื่อน การอบรมให้ความรู้ด้านการวิจัย จัดให้มีที่ปรึกษาไว้ปรึกษาและเป็นพี่เลี้ยงสำหรับการทำวิจัย
4. สถาบันควรจัดหาอุปกรณ์ในการทำวิจัยให้ครบถ้วน เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการทำวิจัย เช่น เครื่องมืออุปกรณ์ในการทำวิจัย เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องปริ้นเตอร์ เป็นต้น
5. สถาบันควรลดขั้นตอนหรือเอกสารหรือระยะเวลาในการดำเนินการเรื่องงบประมาณ เนื่องจากผู้วิจัยจะต้องเตรียมเอกสาร หรือรอการเบิกงบประมาณเป็นระยะเวลานานทำให้การทำวิจัยได้ไม่ต่อเนื่องและทำให้งานวิจัยเสร็จช้าลง

6. สถาบันควรมีเกณฑ์การประเมินหรือผลตอบแทนสำหรับผู้ที่ทำวิจัยและผู้ที่ไม่ทำวิจัยให้แตกต่างกันอย่างชัดเจน เพื่อส่งเสริมให้อาจารย์ทำวิจัยมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลา

บรรณานุกรม

- จิรารัตน์ ภูสิทธ์ สีดดา สอนศิริ และยุพา คลังสุวรรณ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุนระดับพนักงานปฏิบัติการ. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- จิตติพร ดันติศรียานุ รัชฎา ธิโสภา และอรดา เกียรติสินยศ. (2548). ปัจจัยที่มีผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพฯ.
- ปรารณา อนเนกปัญญากุล และศศิณีภา ศรีกัลยานิวาท. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำวิจัยของบุคลากรคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. วารสารนเรศวรพะเยา, 7(3), 275-285. มหาวิทยาลัยทักษิณ. (2558). อัตรากำลัง มหาวิทยาลัยทักษิณ. สืบค้นจาก <http://www2.tsu.ac.th>
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. (2558). สถิติข้อมูลบุคลากร. สืบค้นจาก <http://personal.rmutsv.ac.th>
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. (2558). ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศอุดมศึกษา. สืบค้นจาก http://mis.rmutsv.ac.th/data/staff_std_isced.php
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2558). สรุปข้อมูลบุคลากร. สืบค้นจาก <http://www.planning.psu.ac.th/index.php/information/27-info-staff>
- มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. (2558). อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร. สืบค้นจาก <http://hrm.hu.ac.th/Home.html>
- วนิดา พิงสระน้อย. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- วารางคณา ผลประเสริฐ. (2559). ทำไมต้องทำวิจัย. จุลสารสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ. (ฉบับที่ 2/2552). สืบค้นจาก http://www.stou.ac.th/Schools/Shs/booklet/2_2552/Research.htm
- สมเจตน์ นาคเสวี อูสมาน ราชบุรีนิยม และยุสนา เจาะละ. (2550). เจตคติต่อการวิจัยและปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยของบุคลากรวิทยาลัยอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ปัตตานี.
- สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.